

เริ่มเรียนภาษาอังกฤษช้า และผลการวิจัยเรื่อง ความถนัดในการเรียนภาษา ทักษะคิดและความสามารถภาษาอังกฤษของผู้เรียนที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษต่างชั้นกัน ของ ดร. อัจฉรา วงศ์โสธร และคณะ (อัจฉรา วงศ์โสธร และคณะ, 2528 อ้างถึงใน ประพนอม สุรัสวดี, 2531) ผลการวิจัยพบว่า โดยส่วนรวมแล้วผู้ที่เริ่มเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความถนัดสูงสุด รองลงมาคือ ผู้ที่เริ่มเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 1 ตามลำดับ ทักษะคิดต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ต่อชนชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษและแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ พอสรุปได้ว่า ส่วนใหญ่นักเรียนที่เริ่มเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จะมีทัศนคติสูงสุด นักเรียนที่เริ่มเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 1 สลับกันเป็นลำดับที่ 2 และ 3 ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษโดยเฉลี่ยผู้ที่เริ่มเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จะมีความสามารถสูงกว่าผู้ที่เริ่มเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 1 ซึ่งมีความสามารถใกล้เคียงกัน จากผลการวิจัยทั้งสองงานนี้ ผู้วิจัยไม่ได้ไปถึงอายุเด็กที่จะเริ่มเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองอย่างชัดเจน แต่ผลการวิจัยเน้นที่สัมฤทธิ์ผลของเด็กที่เรียนแล้วจะมีความสามารถมากกว่าเด็กที่เรียนช้า ซึ่งตรงกับหลักการที่เชื่อว่าภาษาเป็นสิ่งที่ต้องฝึกฝน ยิ่งฝึกฝนมากยิ่งมีความสามารถเพิ่ม แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าเด็กที่ได้รับการฝึกฝนให้เรียนภาษาแล้วจะมีความสามารถใช้ภาษาได้หมดทุกคน เพราะยังมีตัวแปรอีกคือ ความแตกต่างระหว่างบุคคล

กานดา ณ ถลาง (อ้างถึงใน ประพนอม สุรัสวดี, 2531) กล่าวว่า จากการศึกษาของต่างประเทศปรากฏว่า เรื่องของ "อายุ" ไม่ทำให้เกิดผลแตกต่างกันในการเรียนรู้ภาษาที่สองเพราะสามารถทำให้ได้ดีเท่ากันแต่ทำไมบางคนจึงเริ่มเรียนตั้งแต่เด็กแล้วดีกว่า ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องทางจิตวิทยา คือ ภาษาเป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้เป็นกิจวัตร (habits) เป็นสิ่งที่เราต้องปลูกฝัง ต้องเพิ่มพูนต้องใช้ ต้องฝึกฝนจนเกิดเป็นนิสัย ถ้าไม่ใช้ก็จะหายไปไม่ได้ เช่น ถ้าใครไปต่างประเทศพูดภาษาอังกฤษเก่ง เมื่อกลับมาไม่ได้ใช้เลยไม่กี่ปีก็จะกลับตะกุกตะกัก เพราะฉะนั้นตรงนี้เองเด็กจึงได้เปรียบ คือในการเรียนรู้ภาษาเราจะต้องลึมนิสัยเก่า จนรับเอานิสัยใหม่เข้ามาให้เป็นกิจวัตร (habits) ให้ได้ แต่ผู้ใหญ่ลึมนิสัยเดิม ๆ ได้ยาก เด็กนั้นมีความหนาแน่นของนิสัยเดิมน้อยกว่าและไม่มีความขัดแย้งทางอารมณ์ ผู้ใหญ่รู้ว่าจะต้องออกเสียงอย่างไรแต่ไม่ออกเสียงอย่างนั้นเพราะมีความกระดากทางอารมณ์ ส่วนเด็กนั้นปล่อยตัวเองได้ดีกว่าเป็นอันมาก

ทิพวัลย์ มาแสง (2532) กล่าวถึงจิตวิทยาในการเรียนรู้ภาษาไว้ดังนี้

1. ภาษาเป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้ ความคิดพื้นฐานประการแรกที่ต้องเข้าใจคือภาษาเป็นสิ่งที่มนุษย์ต้องเรียนรู้ มิใช่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติเหมือนกับความจริงเติบโตทางด้านร่างกายของมนุษย์ซึ่งเจริญเติบโตและพัฒนาขึ้นตามลำดับ เช่น คำว่า คลาน นั่ง ยืน เดิน ฯลฯ

2. ภาษาที่พูดออกมามีจะต้องอาศัยความเจริญ และความพร้อมของอวัยวะออกเสียงในร่างกายประกอบกัน เช่น ลำคอ ลิ้นไก่ เพดาน ฟัน ปุ่มเหงือก ริมฝีปาก เป็นส่วนประกอบ ซึ่งผิดกับความเจริญทางด้านร่างกาย เด็กปกติที่เกิดมาเมื่อถึงกำหนดระยะหนึ่งเด็กจะยืนและเดินได้เอง

3. ความพร้อมทางร่างกาย สมองและอารมณ์กับการเรียนรู้ภาษาทุกอย่างดังกล่าวนี้ ความพร้อมทางร่างกายก็เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการเรียนรู้ภาษา เด็กที่มีอวัยวะในการออกเสียง เช่น ลิ้น ฟัน จมูก หรือมีอวัยวะรับฟังไม่สมประกอบจะทำให้การเรียนรู้ภาษาค่อยช้า เด็กปกติ ตามปกติเด็กจะเรียนรู้ภาษาของตนและสามารถพูดได้เป็นถ้อยคำ ตั้งแต่อายุ 1-6 ปี จะใช้ภาษาได้เจริญรวดเร็วกว่าระยะใด ๆ ในชีวิต

4. การใช้ภาษาต่างประเทศ (Foreign Language) การเรียนภาษาต่างประเทศจะเริ่มเมื่อใดก็ได้ ถ้าผู้เรียนมีความสนใจ มีความพร้อม เอาใจใส่ แต่ข้อเสียมีอยู่ว่าถ้าเริ่มเรียนอายุมาก ๆ จะเสียเปรียบผู้ที่เริ่มเรียนตั้งแต่อายุยังน้อย เพราะนิสัยในการใช้ภาษาติดแน่น การเรียนรู้ภาษานั้น ผู้ที่ใช้เวลาในการฝึกฝนมากกว่าจะได้เปรียบผู้ที่ใช้เวลาในการฝึกฝนน้อยกว่าเป็นธรรมดา

จากแนวคิดของนักจิตวิทยา นักการศึกษาและผลการวิจัยต่าง ๆ ดังกล่าวสรุปได้ว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือเป็นภาษาต่างประเทศนั้น ไม่สามารถที่จะระบุให้ชัดเจนลงไปได้ว่า ควรจะเริ่มสอนให้กับเด็กตั้งแต่อายุเท่าไรจึงจะได้ผลดีที่สุด แต่สามารถที่จะยืนยันได้ว่าวัยเด็กสามารถเรียนรู้ภาษาได้ดีกว่าวัยผู้ใหญ่ และภาษาเป็นเรื่องของการฝึกฝน ผู้ที่ได้รับการฝึกฝนมากย่อมได้เปรียบผู้ที่ได้รับการฝึกฝนน้อย ดังนั้นการที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา พ.ศ. 2539 โดยให้เด็กนักเรียนได้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และต่อเนื่องไปตลอดแนว จึงมีความสอดคล้องกับหลักจิตวิทยาในการเรียนรู้ภาษาของเด็ก อย่างไรก็ตามนอกจากองค์ประกอบในด้านความพร้อมของเด็กแล้วยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ อีกที่จะช่วยให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษประสบผลสำเร็จ ได้แก่ ความพร้อมของโรงเรียน ความพร้อมของครูผู้สอน เป็นต้น

2.2.2 วัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน

กรมวิชาการ (2539) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา และเหมาะสมกับวัฒนธรรม
2. เพื่อให้มีความรู้ความความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในระดับต้น อย่างเพียงพอเพื่อการศึกษาค้นคว้า หรือนำไปใช้ในการประกอบอาชีพตามความจำเป็น
3. เพื่อให้มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ง่าย ๆ ที่เป็นสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริง
4. เพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจวัฒนธรรมอังกฤษ
5. เพื่อให้มีนิสัยใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมด้วยการอ่านหนังสือภาษาอังกฤษและใช้สื่อภาษาอังกฤษอื่น ๆ
6. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ เห็นประโยชน์ และคุณค่าของภาษาอังกฤษ

2.2.3 เป้าหมายในการจัดการเรียนการสอน

เดวิดสัน ไตรตัน (2534) ได้กล่าวถึงเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา (Goals of Language Learning in the Elementary School) ไว้ว่า วิชาเด็กเป็นวิชาที่เหมาะสมที่สุดในการฝึกพูด ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาควรจะครอบคลุมถึงทั้งด้านภาษาและวัฒนธรรม

นักเรียนควรเรียนรู้ที่จะพูด เข้าใจภาษาต่างประเทศได้อย่างถูกต้องและคล่องพอสมควร ในสถานการณ์ต่าง ๆ และพูดได้เหมาะสมกับวัย สามารถสื่อสารเพื่อแสดงความคิดเห็นได้บ้าง เช่น ชอบหรือไม่ชอบ ต้องการอะไร การเรียนภาษาจะต้องเน้นเพื่อประโยชน์ในการสื่อสาร โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฟังและได้พูด นอกจากนี้ออกจากการฟังและการพูดแล้วนักเรียนควรจะได้อ่านและเขียนเช่นเดียวกัน และเป้าหมายที่สำคัญอย่างยิ่งในการสอนภาษาต่างประเทศให้นักเรียนในระดับประถมศึกษา หรือผู้เริ่มเรียนก็คือ การที่ครูพยายามพัฒนาความเชื่อมั่นในความสามารถที่จะพูดและอ่านภาษาที่จะเริ่มเรียน

ในด้านวัฒนธรรม โปรแกรมภาษาที่ดีควรจะคำนึงถึงวัฒนธรรมรวมของทั่วโลกด้วย คิดว่าทุกคนมีความต้องการต่างกัน เช่นเดียวกับวัฒนธรรมอาจจะแตกต่างกันออกไป เนื่องจากสภาพทางภูมิศาสตร์หรือประวัติศาสตร์ ในแง่ของการสอนวัฒนธรรม ครูไม่ควรชี้ให้เห็นว่าวัฒนธรรมใด

ดีไปกว่าวัฒนธรรมใด การเรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับประถมที่ดีควรจะช่วยให้เพิ่มพูนความรู้ในวิชาอื่นด้วยจะเป็นการดี การศึกษาวัฒนธรรมควบคู่ไปกับภาษาก็เพื่อให้นักเรียนเข้าใจคุณค่าของวัฒนธรรมอื่น ซึ่งมีผลทำให้เกิดความเข้าใจในการใช้ภาษาในวัฒนธรรมนั้นๆ ด้วย

นอกจากนั้น ศิริร แสงธนู และ คิต พงษ์ทัต (2521) ยังได้กล่าวถึงเป้าหมายในการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยไว้ดังนี้

- 1). มุ่งให้เข้าใจถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษ ว่าเป็นสิ่งสำคัญในการติดต่อค้าขายต่างประเทศ
- 2). เพื่อให้เด็กมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารได้ ทั้ง 4 ทักษะ คือ ทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน
- 3). เพื่อให้เด็กสามารถใช้ภาษาอังกฤษ เป็นกุญแจสำคัญในการค้นคว้าหาความรู้และเป็นพื้นฐานในการเรียนระดับสูงต่อไป

2.2.4 องค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอน

องค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้นมีอยู่หลายประการด้วยกัน แต่องค์ประกอบที่สำคัญนั้น สุโร พงษ์ทองเจริญ (2520) กล่าวไว้สรุปได้ดังต่อไปนี้

ก. ตัวผู้เรียน

จากการศึกษาเกี่ยวกับศาสตร์ต่างๆ ที่มีผลต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สอง จะเห็นได้ว่าวิชาสังคมภาษาศาสตร์และจิตภาษาศาสตร์บอกให้ทราบว่าสังคมของผู้เรียนมีอิทธิพลต่อกระบวนการเรียนมาก นอกจากนั้น ก็จะมีหัวข้อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการสอนทั้งสิ้น ที่ครูผู้สอนจะต้องถามตนเองอยู่ตลอดเวลา ได้แก่

1. อายุของผู้เรียน

- ผู้เรียนอายุยังน้อยพอที่จะเลียนแบบครูได้หรือไม่
- ผู้เรียนต้องการเรียนเกมทางภาษาและร้องเพลงบ้างหรือไม่
- ผู้เรียนมีอายุและความคุ้นเคยต่อการใช้ภาษาของตนเองอย่างเดียวยังเป็นเวลานานหรือไม่
- ผู้เรียนเป็นผู้ใหญ่พอที่จะช่วยวิเคราะห์ภาษาที่จะเรียนใหม่ได้หรือไม่

2. ความสามารถ

- นักเรียนในห้องมีความสามารถต่างกันมากหรือไม่
- ครูจะใช้ให้นักเรียนที่เก่งมากๆ ในชั้นให้เป็นประโยชน์ได้อย่างไร

- ครูจะช่วยนักเรียนที่อ่อนได้อย่างไร
- จะสอนโดยการฟังอย่างเดียวยังได้ไหม
- จะสอนโดยการฟังและจะต้องให้อ่านด้วยหรือไม่
- จะต้องใช้ทัศนอุปกรณ์ช่วยมากหรือไม่

3. ความต้องการ

- ผู้เรียนมีความต้องการที่จะเรียนภาษาอังกฤษหรือไม่ และจะเรียนไปเพื่ออะไร

4. ภาษาเดิมของผู้เรียน

- ภาษาเดิมมีส่วนคล้ายกับภาษาอังกฤษในเรื่องของเสียง โครงสร้างและคำศัพท์

หรือไม่

- ลักษณะของเสียงในภาษานั้นเป็นเช่นใด ต่างกับภาษาอังกฤษอย่างไร
- การแสดงความหมายในภาษาให้แบบใดบ้าง (เช่น ระดับเสียงสูงต่ำ การเรียงคำปัจจัย และการยยะ เป็นต้น)

- ใช้ระบบการเขียนแบบไหน

- มีลักษณะทางวัฒนธรรมหรือข้ออยู่ในการใช้ภาษาเพียงไร (เช่น การเรียกชื่อ การแสดงความขอบคุณ)

- มีการเปลี่ยนวิธีใช้ภาษาเกี่ยวกับเพศ อายุ และสถานะทางสังคมเพียงไร

5. ประสบการณ์เดิมในการเรียนภาษา

- เคยเรียนภาษาต่างประเทศมาบ้างหรือไม่
- เคยรู้ภาษาอังกฤษมาแล้วมากน้อยเพียงไร
- เคยเรียนภาษาอังกฤษมาจากที่ไหนตามระเบียบวิธีสอนที่ครูจะใช้นหรือไม่

คำถามต่างๆ เหล่านี้ ส่วนแล้วแต่จะช่วยให้ครูสร้างบทเรียนให้เหมาะสมกับ

สภาพของผู้เรียน

ข. โรงเรียนและชุมชน

คำถามเหล่านี้จะเป็นเครื่องมือช่วยให้ครูรู้จักสภาพของโรงเรียนและชุมชนมากขึ้น

1. แผนการเรียนภาษาอังกฤษใช้เวลานานเท่าใด
2. การจัดหลักสูตรไปในลักษณะใด
3. มีอุปกรณ์ในการศึกษาอะไรบ้างที่จะหาได้จากในโรงเรียน
4. ใช้ตำราเรียนอะไร
5. วิธีการทดสอบเป็นเช่นไร
6. เก็บผลการเรียนอย่างไร

7. โรงเรียนมีนโยบายช่วยให้นักเรียนมีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษมาก
เพียงพอ (เช่น มีชุมนุมภาษาอังกฤษ หนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ ฯลฯ)
8. ในชุมชนนั้นมีคนพูดภาษาอังกฤษบ้างหรือไม่
9. ชุมชนนั้นมีห้องสมุดดีเพียงใด
10. เป็นชุมชนในเมืองหรือนอกเมือง
11. มีใครในชุมชนที่ครูจะเชิญมาพูดให้ความรู้ภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียนได้หรือไม่
12. มีหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ รายการวิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์เป็น
ภาษาอังกฤษบ้างหรือไม่
13. คนในชุมชนนั้นสนใจให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงหรือไม่
14. มีโอกาสที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ดีกว่าคนเข้าไปอยู่ในชุมชนของคนพูด
ภาษาอังกฤษบ้างหรือไม่
15. การศึกษาจะช่วยให้ผู้เรียนมีความอยากเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้นเพียงไร
เพื่อนและผู้ปกครองจะช่วยเป็นแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษบ้างหรือไม่

ค. ตัวครูเอง

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนมากที่สุดก็คือ ตัวครูเอง
ความรู้ความชำนาญ คุณภาพของครู ความกระตือรือร้นในการสอน การชวนช่วยในการหาความ
รู้ของครู ลักษณะต่างๆ เหล่านี้ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งสิ้น สิ่งที่คุณครูจะถามตนเองคือ

1. ครูเชื่อมั่นว่านักเรียนที่มีความสามารถธรรมดาๆ ทุกๆคนจะเรียนภาษา
อังกฤษได้
2. ครูมีความสนใจในวิชานี้เพียงใด
3. การเตรียมการสอนมีความละเอียดรอบคอบเพียงใด
 - เหมาะสมกับอายุและระดับความสามารถของนักเรียนหรือไม่
 - หาโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนด้วยตนเอง ด้วยความสามารถของตนเองเพียงใด
 - มีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกภาษาในลักษณะที่จะให้ได้จริงเพียงไร
 - มีการจัดกิจกรรมต่างชนิดมากพอหรือไม่
4. วัดผลการเรียนเพื่อดูความเจริญงอกงามของนักเรียนบ่อยไหม
5. เคยพิจารณาตนเอง ทักษะคติของตน การเลือกเนื้อหาและตำราที่นำมา
สอน และดูความสนใจของตนบ่อยครั้งเพียงไร

6. ให้กำลังใจนักเรียนของตนบ่อยๆ ใหม เป็นค่นว่ ชมเชย ให้ความมอบอุ่น และความเป็นกันเองกับผู้เรียนเพียงไร

7. ใช้ทัศนอุปกรณ์เหมาะสมหรือไม่

8. เคยใช้ประโยชน์นักเรียนที่เก่งในชั้น ให้ช่วยเหลือผู้ที่เรียนอ่อนในชั้นบ้างหรือไม่

9. ถ้ามีการใช้ห้องปฏิบัติการทางภาษา ครูเตรียมนักเรียนก่อนเข้าห้องหรือไม่ และมีการติดตามผลการปฏิบัติการภายหลังหรือไม่

องค์ประกอบต่างๆ ดังกล่าวนี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและช่วยให้การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูประสบผลสำเร็จ

2.2.5 วิธีการในการจัดการเรียนการสอน

เสงี่ยม ไตรรัตน์ (2534) กล่าวถึงวิธีการในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะต่างๆ ของเด็กที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษ สรุปได้ว่า

1). การสอนบทสนทนา บทสนทนาของเด็กที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษ ควรจะเริ่มต้นด้วยบทสนทนาที่มีความยาวเพียง 2 บรรทัด หรือมากกว่านั้นเมื่อเรียนมากขึ้น เรื่องที่สนทนาควรเป็นเรื่องรอบ ๆ ตัวนักเรียน เช่น การยืมสิ่งของ การขอสิ่งของ การขอบคุณ การขออนุญาต การถามสิ่งที่ต้องการรู้ นักเรียนควรเข้าใจบทสนทนาเสียก่อนจึงจะพูดได้

ขั้นตอนของการสอนควรเป็นดังนี้

1. ทำความเข้าใจบทสนทนา (Understanding the Dialogue) ควรสอนดังนี้

1.1 เล่าเรื่องหรือสถานการณ์ที่เป็นคำพูดง่าย ๆ ถ้านักเรียนพอที่จะรู้เรื่องก็เล่า เป็นภาษาอังกฤษง่าย ๆ พร้อมชี้ไปที่ภาพประกอบเรื่อง

1.2 สอนคำศัพท์ในบทสนทนาโดยอาศัย รูปภาพ ของจริง หรือเขียนบนกระดานดำ

1.3 ใช้ภาษาง่าย ๆ พูดประโยคต่อประโยค

2. พูดบทสนทนา (Saying the Dialogue) อาจทำได้ดังนี้

2.1 ให้นักเรียนฟังบทสนทาลั้น ๆ จนจบ 3-4 ครั้ง ในการฟังครั้งที่ 1 และ 2 ครูควรใช้ภาพประกอบให้สัมพันธ์กับบทสนทนาที่นักเรียนกำลังฟัง

2.2 ให้นักเรียนพูดบทสนทนา 3-4 ครั้ง แต่ละประโยคทั้งชั้นและราย

บุคคล

2.3 แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มหรือเป็นคู่เพื่อพูดบทสนทนาและสลับกลุ่มกัน

3. การจัดกิจกรรมเสริมการฝึกพูด อาจทำได้ดังนี้

3.1 ตอบคำถามเรื่องราวบทสนทนา

3.2 ใช้สถานการณ์ที่คล้ายคลึงกับบทสนทนาที่ฝึกและให้บทสนทนาที่ไม่สมบูรณ์ให้นักเรียนเติมบทสนทนาเป็นกลุ่มหรือเป็นคู่ ท่องจำบทสนทนาแล้ว เล่นบทบาทสมมติ

3.3 เขียนบทสนทนาโดยลอกเลียนจากบทสนทนาที่เรียน

3.4 ตั้งคำถามจากบทสนทนา

3.5 เขียนเรื่องจากบทสนทนา (ครูให้แนวทาง)

3.6 ฝึกสำนวนบางสำนวนจากบทสนทนา

2). การสอนฟัง มีลำดับดังนี้

1. ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน ใช้ภาพ ของจริง หุ่น ท่าทางหรืออุปกรณ์อื่น ๆ เพื่อสร้างความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่จะฟัง

2. เลือกอธิบายคำศัพท์หรือไวยากรณ์ที่ปรากฏในบทฟัง

3. ตั้งจุดมุ่งหมายในการฟัง อาจจะเป็นคำถามนำคร่าว ๆ

4. เปิดเทปให้ฟัง 3- 4 ครั้ง ถ้าเรื่องที่ฟังยาวอาจแบ่งเป็นตอน ๆ

5. ตอบคำถาม เริ่มจาก Yes - No Questions ก่อน หรืออาจจะทำกิจกรรมอื่น ๆ

เช่น ฟังแล้วแสดงท่าทาง ฟังแล้วเติมคำลงในช่องว่าง

3). การสอนพูด มีลำดับดังนี้

1. นำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้นุ่น ภาพ หรือท่าทาง หรือบอกจุดมุ่งหมายในการเรียน

2. ครูให้ตัวอย่างการพูดและแนวคำถามประเภทต่าง ๆ 5-10 ครั้ง พร้อมทั้งเขียน

บนกระดานดำ

3. แนะนำวิธี ถาม-ตอบ

4. ครูถาม-นักเรียนตอบ นักเรียนถาม-นักเรียนตอบ ในการถามตอบจะต้องเข้าใจ

ความหมายจึงจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์หรือท่าทางประกอบแล้วแต่กรณี

4). การสอนอ่าน การสอนเด็กเริ่มเรียน อาจแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การสอนอ่านออกเสียง มีลำดับดังนี้

1.1 ครูเขียนคำหรือใช้บัตรภาพสำหรับนักเรียนประกอบการอ่าน

1.2 ครูแสดงคำและอ่านให้นักเรียนฟัง 2-3 ครั้ง

1.3 ให้นักเรียนอ่านตาม

1.4 แบ่งกลุ่มให้นักเรียนฝึกอ่านภายในกลุ่ม ซึ่งอาจทำได้ดังนี้

- 1.4.1 แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มให้นักเรียนจับบัตรภาพและบัตรคำคน
หนึ่งชุดบัตรขึ้นคนอื่นๆ หากมีมากคู่กับภาพ
- 1.4.2 แข่งขันจับบัตรภาพคู่กับบัตรคำเป็นกลุ่มโดยครูจะไ้บัตรคำ
เป็นสิ่งที่กำหนดให้นักเรียนเลือกภาพตามคำศัพท์ที่ต้องการ
- 1.4.3 เรียงบัตรคำให้ตรงกับภาพ

2. การสอนอ่านในใจ มีลำดับดังนี้

- 2.1 นักเรียนอ่านเรื่องในใจ พร้อมกับรูปภาพประกอบ (ถ้ามี)
- 2.2 นักเรียนจับกลุ่ม 4-5 คนเปิดหนังสือและเล่าเรื่องให้กันฟัง
- 2.3 แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนเล่าเรื่องเป็นตอนๆ
- 2.4 ครูตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านให้นักเรียนหาคำตอบจากประโยค

ในบทอ่าน

- 2.5 นักเรียนอ่านออกเสียงตามครู ลงเสียงวรรณยุกต์และสำเนียงสูงต่ำให้

ถูกต้อง

5). การสอนเขียน แบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ คือ

1. การเขียนตัวอักษร มีลำดับดังนี้

- 1.1 ครูเขียนให้ดูเป็นตัวอย่างบนกระดานดำ ภายหลังจากที่นักเรียนได้
ฝึกการฟังและการพูดประโยคต่างๆ ไปหมดแล้วแสดงทิศทางของการลากเส้นของตัวอักษรด้วย
มือขวา
- 1.2 ให้นักเรียนใช้นิ้วเขียนในอากาศ หรือบนโต๊ะเรียน พร้อมทั้งอ่านชื่อ
ของตัวอักษรด้วย

- 1.3 เขียนลงบนสมุดหรือคัดตามแบบ แล้วเขียนบัตรตัวอักษร
- 1.4 คัดตามคำศัพท์ของบท ตามเส้นประ
- 1.5 ทำกิจกรรม

- 1.5.1 นักเรียนคนที่ 1 พุดอักษรหรือคำให้คนอื่นๆ เขียน
- 1.5.2 แข่งกันสะกดอักษร

2. การคัดลายมือ ให้นักเรียนคัดคำ หรืออักษรตามเส้นประ

3. การเขียนคำและประโยค อาจทำได้หลายแบบ คือ

- 3.1 คัดคำศัพท์ลงในสมุดและเขียนภาพประกอบ
- 3.2 ลอกประโยคหรือเขียนอธิบายภาพ เขียนเติมคำลงในช่องว่าง เขียน

ตามคำบอก เขียนเลียนแบบ

4. การเขียนตามคำบอก แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

4.1 การเขียนตามคำบอกเป็นคำๆ มีวิธีการคือ

4.1.1 ครูอ่านคำ คำละ 2 ครั้งทั้งช่วง ให้นักเรียนเขียนตาม

4.1.2 เปลี่ยนกันตรวจโดยอาจตรวจจากกระดานดำหรือจากหนังสือ

4.2 การเขียนตามคำบอก เป็นประโยค มีวิธีการคือ

4.2.1 ครูอ่านเรื่องทั้งเรื่องให้นักเรียนฟัง 1-2 ครั้ง

4.2.2 อ่านแต่ละประโยค 2 ครั้ง

4.2.3 เมื่อนักเรียนเขียนเสร็จครูอ่านทบทวนอีกครั้ง

2.2.6 แนวทางในการจัดการเรียนการสอน

กรมวิชาการ (2539) กล่าวถึงแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษยังภาคระดับประถมศึกษาได้อย่างกว้าง ๆ ดังนี้

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ มุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารควบคู่กันไป 2 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อเข้าสู่สังคมและวัฒนธรรมและความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความได้ถูกต้องตามหลักภาษาและเหมาะสมกับสถานการณ์ โดยมีแนวทางดังนี้

1). จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

2). จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษด้วยกิจกรรมที่มีความหมายและหลากหลาย มีกิจกรรมสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในสถานการณ์จริง

3). จัดให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการสื่อสารด้วยการฟังและการพูดในระดับเตรียมความพร้อมเพิ่มเติมการฝึกฝนการสื่อสารด้วยการอ่าน การเขียน และการถอดคำในระดับอ่านออกเขียนได้และฝึกฝนการส่งสารและรับสารด้วยการฟัง พูด อ่าน และเขียน ในการเรียนภาษาอังกฤษในระดับมาตรฐานพื้นฐานตอนต้น

สำหรับแนวทางในการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นั้น หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539) ได้เสนอแนวในการสอนวิชาภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไว้ดังต่อไปนี้

1. ครูผู้สอนจะต้องศึกษาเนื้อหาให้เข้าใจโดยละเอียดเสียก่อน โดยเฉพาะเรื่องของเสียงที่เป็นปัญหาสำหรับครู ควรฝึกตนเองจากแถบบันทึกเสียงให้คล่องแคล่ว ครูควรถือว่าการออก

เสียงเป็นเรื่องสำคัญที่ควรเอาใจใส่เป็นพิเศษ จึงจะทำให้การสื่อความหมายด้วยการฟังและการพูดมีความเป็นสากล

2. ครูผู้สอนต้องจัดทำแผนการสอนขึ้นด้วยตนเอง โดยพิจารณาจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล จากหลักสูตร ในกรณีนี้ครูผู้สอนอาจเพิ่มหรือลดรายการบางรายการได้ตามความเหมาะสม แต่โดยภาพรวมแล้ว ควรจะอยู่ในกรอบจุดประสงค์ เนื้อหา เวลา กิจกรรม สื่อ การวัดและประเมินผลที่กำหนดไว้

3. เวลาเรียนกำหนดไว้ 120 คาบ ในหนึ่งภาคเรียน โดยเริ่มในภาคเรียนที่ 2 เป็นเวลา 20 ลัปดาห์ ลัปดาห์ละ 6 คาบ (120 นาที) ให้เรียนทีละน้อย แต่กระจายตลอดลัปดาห์ โรงเรียนที่มีความพร้อมอาจจะเริ่มสอนภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนภาคเรียนที่ 2 ก็ได้ โดยปรับเวลา เนื้อหา ให้เหมาะสม

4. เนื้อหาจากหลักสูตร พิจารณาเรื่องที่ยาก อยู่ใกล้ตัว และใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งเนื้อหาประกอบด้วย คำศัพท์และประโยคสั้น ๆ เพื่อให้นักเรียนมีโอกาสฝึกทักษะและสามารถนำภาษาไปใช้ในสถานการณ์จริงมากกว่าจดจำเนื้อหา

เนื้อหาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ครูผู้สอนสามารถปรับใช้ได้ตามความเหมาะสมหากพิจารณาว่าเรื่องใดควรสอนก่อน สอนหลังก็สามารถดำเนินการได้

5. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป

ขั้นนำ (Warm up) มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดความพร้อม ความอยากหรืออยากเรียนในบทเรียนใหม่ เนื้อหาจะเชื่อมโยงไปสู่สาระสำคัญของบทเรียน ส่วนกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียนนั้น มีหลากหลายดังเสนอไว้ในแผนการสอน (คู่มือครู) เมื่อครูผู้สอนพิจารณาเห็นว่าเหมาะสมก็ควรเตรียมจัดได้โดยใช้เวลาไม่มากนัก เมื่อนักเรียนเกิดความพร้อม เกิดความสนุก สนใจอยากเรียนแล้วก็เข้าสู่เนื้อหาทันที

ขั้นสอน ภาษาไม่ใช่วิชาเนื้อหา แต่เป็นวิชาทักษะที่จะต้องฝึกทำซ้ำ ๆ โดยการเรียนแบบหากครูผู้สอนใช้วิธีการเดิม ๆ และใช้เป็นเวลานาน ๆ ในแต่ละช่วง อาจจะทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายได้ จึงจำเป็นต้องเปลี่ยนกิจกรรมไปตามสถานการณ์และความสนใจของนักเรียน ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งในเรื่องนี้ Benjamin S. Bloom ได้เสนอแนะการสอนทักษะปฏิบัติไว้เป็น 4 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นให้รูปแบบ (Presentation) เป็นการนำเสนอให้นักเรียนฟัง ให้อ่านหรือเขียน แล้วแต่กรณีตามแบบที่ครูกำหนด นักเรียนรับรู้สังเกตไปพร้อมกับการฟัง อ่านหรือเขียน ในขั้นนี้

นักเรียนควรเข้าใจความหมายของสิ่งของในคำศัพท์ที่ครูเสนอด้วย เพื่อให้การเรียนรู้มีความหมายสำหรับนักเรียน สำหรับในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การใช้คำพูดพร้อมกับแสดงสิ่งของหรือกิริยาท่าทางให้นักเรียนฟัง เห็น สังเกตและรับรู้เข้าใจเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงความถูกต้องและชัดเจนที่สุด

ขั้นที่ 2 ขั้นให้ทำตามแบบ (Controlled Practice) โดยครูพูด อ่านหรือเขียน แล้วให้นักเรียนทำตาม ถ้าเป็นเพลงก็ให้ร้องตาม เมื่อนักเรียนทำตามได้ถูกต้อง ครูพูดชมเชยหากนักเรียนทำตามไม่ถูกต้อง ครูผู้สอนอาจให้นักเรียนทำตามอีก 2-3 ครั้ง หากยังทำให้ไม่ถูกต้องก็ให้ผ่านไปก่อน ครูอาจนำมาฝึกซ้ำ ย้ำทวนในโอกาสต่อไป กรณีนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ครูเสนอรูปแบบเช่นเดียวกับขั้นที่ 1 แต่แทนที่นักเรียนฟังก็ให้พูดตาม ในกรณีที่เ็นปัญหาจริง ๆ โดยเฉพาะการออกเสียงที่เป็นปัญหา ซึ่งไม่มีในภาษาไทย เช่น เคียง (z) เป็นต้น ครูอาจให้เทคนิคการเทียบเสียง (Minimal Pairs) โดยนำเสียงที่นักเรียนคุ้นเคยอยู่แล้วเทียบกับเสียงที่เป็นปัญหา เพื่อให้นักเรียนเห็นความแตกต่างของเสียงทั้งสองก่อน จึงค่อยฝึกเสียงที่เป็นปัญหาต่อไป

ขั้นที่ 3 ขั้นทำตามโดยไม่มีแบบ (Cues) จุดประสงค์ในขั้นนี้เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เช่นในขั้นที่ 1 ให้ฟังเสียงคำว่า pencil ขั้นที่ 2 นักเรียนพูดคำว่า pencil ขั้นที่ 3 ครูพูดสั้นให้ดูแล้วให้นักเรียนพูด หากนักเรียนพูด pencil ถูกต้อง ครูต้องชมเชยนักเรียนทันที ถ้านักเรียนพูดไม่ถูกต้อง ครูอาจให้นักเรียนพูดอีกครั้งเพื่อตรวจสอบความแน่ใจ ขณะเดียวกันนักเรียนอาจจะพยายามฝึกพูดให้ถูกต้องได้ขึ้น เมื่อต้องพูดซ้ำครั้งที่สองหรือสาม คำว่า Cues อาจจะเป็นสิ่งของรูปภาพ ตัวหนังสือหรือท่าทางก็ได้ที่ครูกำหนดให้นักเรียนทำตามที่เห็นหรือได้ยินหรือสัมผัส

มีครูผู้สอนไม่น้อยที่ละเลยขั้นตอนนี้ โดยคิดว่านักเรียนคงทำได้ จึงผ่านไปเลยไป ในที่สุดก็จะรู้ช่องว่างระหว่างความไม่เข้าใจตรงกันของครูกับนักเรียนความไม่ถูกต้องก็มีมากขึ้น ทำให้ครูเกิดความท้อแท้ นักเรียนก็ท้อถอย หรือออกเสียงผิด ๆ หรือทำผิด ๆ ติดตัวตลอดไป ดังนั้นครูผู้สอนจึงไม่ควรละเลยในการตรวจสอบผลในขั้นตอนนี้

ขั้นที่ 4 ขั้นฝึกกิจกรรมหลากหลาย (Practice and Production) ขั้นนี้มีจุดประสงค์เพื่อนำคำหรือประโยคที่ฝึกมาแล้วมาใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในรูปกิจกรรมหลากหลาย เพื่อให้นักเรียนเกิดความคล่องแคล่ว (Fluency) แม่นยำ (Accuracy) และเกิดความสนุกสนาน สามารถนำภาษาที่ฝึกมาแล้วใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้โดยอัตโนมัติ ขั้นนี้เป็นขั้นที่นักเรียนเป็นศูนย์กลาง ครูผู้สอนคอยดูแลให้ความช่วยเหลือให้กำลังใจก็เพียงพอแล้ว ผิดพลาดเล็ก ๆ น้อย ๆ ปล่อยไปก่อน เพื่อให้นักเรียนรู้สึกสบายจะเรียนได้ดี กิจกรรมที่ควรจัดในห้องเรียน เช่น

1. แบ่งกลุ่มแสดงบทบาทสมมติ

2. แบ่งกลุ่มเล่นเกม

3. ร้องเพลงประกอบท่าทาง

4. ทำแบบฝึก

5. อื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความรู้ ทักษะและเจตคติตามที่หลักสูตรกำหนด

อนึ่งในการจัดกิจกรรมแต่ละชั้น จำเป็นจะต้องให้ปฏิบัติซ้ำ ๆ เช่น ให้ทั้งซ้ำ พูดซ้ำ ใช้ Cues เพื่อตรวจสอบซ้ำ ประมาณ 3-5 ครั้ง โดยใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นภาษาพูดหรือภาษาท่าทางก็ตาม ตั้งแต่ชั้นที่ 1-3 เป็นชั้นที่ครูคอยควบคุมดูแล ส่วนชั้นที่ 4 เป็นชั้นที่ครูเป็นเพียงผู้คอยให้ความช่วยเหลือกิจกรรมหลากหลาย ที่นักเรียนเป็นศูนย์กลางในการปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นสรุป เป็นขั้นสุดท้ายของกิจกรรมการเรียนการสอน จุดประสงค์ก็เพื่อสรุปความรู้ ทักษะและเจตคติที่นักเรียนได้รับมาตั้งแต่ต้น อาจจะทำออกมาในรูปการปฏิบัติงานกลุ่ม รายงานผลงานกลุ่ม ร้องเพลงกลุ่ม เกมของกลุ่มหรือกิจกรรมอื่นที่บ่งชี้พฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

กิจกรรมการเรียนการสอนนี้เป็นกระบวนการที่จะนำไปสู่จุดประสงค์ที่ได้ โดยอาศัยสื่อการเรียนการสอนและเทคนิคการสอนของครูเป็นสำคัญ

สื่อการเรียนการสอน จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูจะต้องจัดเตรียมให้พร้อมก่อนทำการสอนหรือจัดกิจกรรม แผนการสอนใด กิจกรรมใด จะใช้สื่อการสอนใดบ้าง ครูผู้สอนสามารถศึกษาได้จากแนวทางสอนที่แต่ละโรงเรียนได้รับ

การจัดและประเมินผล ครูผู้สอนสามารถทำการวัดและประเมินผลได้ก่อนจัดกิจกรรม ระหว่างการจัดกิจกรรม และหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบสำรวจรายการ นอกจากนี้ครูผู้สอนอาจจะสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลขึ้นเองก็ได้

จะเห็นได้ว่า สาระสำคัญของหลักสูตรภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหา จุดประสงค์และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นทักษะการฟังและการพูด รวมทั้งการปลูกฝังเจตคติให้นักเรียน รัก ชอบและสนุกร่วมกับกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ แต่ไม่ว่าครูผู้สอนจะละเลยทักษะการอ่านและการเขียนเสียทีเดียว เพราะโดยหลักการแล้วทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียนจะต้องดำเนินควบคู่กันไป ดังนั้นเมื่อถึงโอกาสที่เหมาะสม ก็ให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน ที่จะพิจารณานำทักษะการอ่านและการเขียนมาจัดเป็นประสบการณ์เสริมให้ตามสมควร ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ทางภาษาที่ครบถ้วนสมบูรณ์และเป็นการปูพื้นฐานไปสู่การเรียนภาษาในขั้นสูงต่อไป

ถึงสำคัญที่ครูผู้สอนควรระลึกอยู่เสมอ คือ กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษจะสนุกนานไม่ได้ หากครูผู้สอนไม่มีอารมณ์สนุกด้วย ดังนั้นเพื่อเป็นการสนองตอบกับความรู้สึกที่สนุกนาน ที่อยากให้เกิดขึ้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรจะได้เตรียมตัวเตรียมใจเตรียมสร้างบรรยากาศในห้องเรียนไปพร้อมกับการเตรียมการสอนภาษาอังกฤษจึงเป็นเรื่องใหม่สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้เด็กเรียนได้รับสิ่งที่ดีงาม สิ่งที่ถูกมองประทับใจ สามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม จริงจัง ในยุคโลกาภิวัตน์ที่จำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างแท้จริง

2.3 ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย

สำหรับปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย ได้มีนักการศึกษาหลายท่านเสนอความคิดเห็นไว้ โดยสรุปได้ดังต่อไปนี้

สุไร พงษ์ทองเจริญ (2520) กล่าวถึงปัญหาการจัดครูและจัดชั่วโมงสอน ที่มีผลภายในโรงเรียนจัดการสอนภาษาอังกฤษ โดยแบ่งเนื้อหาวิชาเป็นรายชั่วโมง ทั้ง ๆ ที่จุดประสงค์เป็นไปเพื่อสอนทักษะทั้ง 4 ประการคือ ทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน และบรรจุครูแต่ละคน ให้สอนตามรายวิชานั้น ๆ เช่น ครู ก. สอนทักษะการฟัง ครู ข. สอนทักษะการพูด ครู ค. สอนทักษะการอ่าน และครู ง. สอนทักษะการเขียน ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนที่ไม่ถูกต้อง

เพ็ญศรี ธัญญากุล และ อุทัย ภิญโญรัตน์ (2524) ได้กล่าวถึงปัญหาด้านจำนวนนักเรียน ในชั้นที่มีมากจนเกินไป โดยโรงเรียนใหญ่ ๆ มีจำนวนนักเรียนในแต่ละห้องมากถึง 35-45 คน ทำให้ครูดูแลนักเรียนได้ไม่ทั่วถึง จำนวนนักเรียนในชั้นที่เหมาะสม ควรให้นักเรียนในชั้นไม่เกิน 20 คน ต่อหนึ่งห้องเรียน

อัญชลี แจ่มเจริญ, จินตนา สุขมาก และ ชำเลือง มีนะวัณท์ (2526) ก็มีแนวความคิดเช่นเดียวกันและยังกล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนซึ่งส่วนใหญ่ยังขาดห้องปฏิบัติการทางภาษาที่จะช่วยให้นักเรียนเรียนภาษาได้รวดเร็ว นอกจากนั้นยังกล่าวถึงปัญหาด้านตัวนักเรียน ที่มีเจตคติไม่ดีต่อครูภาษาอังกฤษ ครูสอนนักเรียนไม่ดี ทำให้นักเรียนไม่ชอบครู ไม่ชอบวิชาและไม่เห็นประโยชน์ของการเรียนภาษาอังกฤษ

อรพิน พจนานนท์ (2537) กล่าวว่าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจาก

1. สภาพแวดล้อมของไทยไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ผู้เรียนได้ฝึกภาษาอังกฤษนอกห้องเรียนน้อย เนื่องจากเกือบจะไม่มีโอกาสได้เข้าไปอยู่ในชีวิตประจำวัน

2. วิธีการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียนไม่เหมาะสม วิธีการสอนในโรงเรียนส่วนมากเป็นแบบท่องจำซึ่งเน้นเนื้อหา ทำให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับภาษาแต่ใช้ภาษาไม่ได้

3. ปัญหาด้านตัวครูผู้สอน มีความรู้และทักษะทางภาษาไม่เพียงพอที่จะสอนภาษาได้ดี เนื่องจากไม่ได้จบทางด้านภาษาอังกฤษ

4. ลักษณะนิสัยของคนไทย สังคมและวัฒนธรรมไทย มีแนวโน้มที่จะอบรมให้เด็กไทยมีนิสัยเรียบร้อย ขี้อาย ไม่กล้าพูดหรือแสดงออกมากนัก ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

5. ตำราเรียนและสื่อการเรียนในระดับประถมศึกษามีรูปแบบไม่ค่อยน่าสนใจ และครูเองก็ไม่นิยมใช้สื่อการสอน เนื่องจากไม่มีงบประมาณในการจัดซื้อและไม่ค่อยจัดทำสื่อเองหาได้นัก

พิตรวัลย์ โกวิทวที (2537) กล่าวถึงปัญหาด้านผู้บริหาร ที่มีผลต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ดังนี้

ผู้บริหารไม่เข้าใจธรรมชาติของภาษาอังกฤษ

ผู้บริหารไม่สนใจติดตามข่าวคราวความเคลื่อนไหวของวิชาภาษาอังกฤษ ทั้งด้านหลักสูตรและวิธีการสอนที่เปลี่ยนแปลงไป

ผู้บริหารจัดครูเข้าสอนไม่เหมาะสม

ผู้บริหารจัดชั่วโมงสอนให้ครูมากเกินไป จนไม่มีเวลาตรวจแบบฝึกหัด

2.4 เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในเรื่องของความพร้อม ปัญหาและความต้องการของการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นนั้น มีงานวิจัยที่ศึกษาในเรื่องดังกล่าว ดังนี้คือ

2.4.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมของการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2530) ในรายงานการสัมมนาระดับชาติ เรื่องหลักสูตรประถมศึกษา ที่ประชุมอภิปรายสรุปได้ว่า การสอนภาษาอังกฤษแนวใหม่จะได้ผลดี จะต้องมียอดประกอบที่สำคัญคือ ครูพร้อม คือเรียนวิชาเอกหรือวิชาโทภาษาอังกฤษ หรือผ่านการอบรมการสอนภาษาอังกฤษหลักสูตรใหม่มาแล้ว นักเรียนพร้อม วัสดุหลักสูตรต้องให้พร้อม การเรียนการสอนจึงจะบรรลุผล ในเรื่องของความพร้อมของโรงเรียนพบว่า เอกสารหลักสูตร คู่มือการสอนและแบบเรียนส่งถึงโรงเรียนล่าช้าและมีไม่เพียงพอ ห้องเรียนไม่เพียงพอ ขาดห้องปฏิบัติ

การทางภาษา ครูมีจำนวนชั่วโมงสอนมากเกินไป ครูได้รับการอบรมไม่ครบทุกคน การอบรมที่ได้รับไม่น่าสนใจ

สุไร พงษ์ทองเจริญ (2520) กล่าวว่า โรงเรียนที่จะเปิดสอนภาษาอังกฤษนั้น จะต้องมีความพร้อมจริงๆ เช่น ครูจะต้องเรียนภาษาอังกฤษเป็นวิชาเอกในระดับ ป.กศ.สูงหรือปริญญาตรี เป็นต้น ถ้าครูไม่พร้อมก็จะมีปัญหาและการเรียนภาษาอังกฤษจะไม่ได้อะไรเลย

สมน อมรวิวัฒน์ (2535) กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดการศึกษาด้านปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่ ปรัชญา จุดหมายของหลักสูตร บุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ (2536) ได้ศึกษามลของการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 พบว่า ความพร้อมของโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างยังมีความขาดแคลนเรียงลำดับ ดังนี้ ห้องปฏิบัติการ วัสดุอุปกรณ์การสอน ครูส่วนใหญ่มีชั่วโมงการสอนมาก(20-25 ชั่วโมง) จึงมีเวลาเตรียมการสอนน้อย และพบว่านักเรียนมีความรู้ค่อนข้างต่ำในวิชาคณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ

บุญด้อม บานลักษณ์ (2538) ได้ศึกษาการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ และเอกสารประกอบหลักสูตรตลอดจนมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ
2. ขาดเอกสารประกอบการจัดทำแผนการสอน
3. ครูส่วนใหญ่มีวุฒิไม่ตรงกับวิชาที่สอน
4. สื่อไม่เพียงพอและขาดงบประมาณในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์สำหรับการผลิตสื่อและขาดสื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
5. ขาดห้องเรียนที่ใช้เรียนภาษาโดยเฉพาะ
6. ครูมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลไม่เพียงพอ และขาดเอกสารแนะนำในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ
7. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการนิเทศและติดตามผล ครูไม่มีส่วนร่วมในการเตรียมการนิเทศและติดตามผล ครูไม่ได้รับการนิเทศและติดตามผลอย่าง

ลม้าเดิมขอ ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ในการติดตามประเมินผล และไม่มีการนำผลการติดตามประเมินผลมาปรับปรุงการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ

จากเอกสารและงานวิจัยข้างต้นสรุปได้ว่า ความพร้อมของโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนมีส่วนสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ แต่โรงเรียนประถมศึกษาในประเทศไทย ยังไม่มีความพร้อมอยู่อีกเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะความพร้อมด้านบุคลากร เนื่องจากโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศไทยยังขาดครูผู้สอนที่จบวิชาเอกหรือวิชาโทภาษาอังกฤษโดยตรง นอกจากนั้นในเรื่องของสื่อการสอนและวัสดุอุปกรณ์ โรงเรียนยังไม่มีความพร้อมเท่าใดนัก สื่อการสอน เอกสารและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ มีไม่เพียงพอและได้รับจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องล่าช้า ด้านอาคารสถานที่ ยังขาดห้องปฏิบัติการทางภาษา บางโรงเรียนมีห้องเรียนไม่เพียงพอ ได้รับงบประมาณน้อย ไม่เพียงพอต่อการไว้พัฒนาโรงเรียน ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้จำเป็นที่จะต้องได้รับการแก้ไข การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 จึงจะบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว จึงควรมีการศึกษาความพร้อมของโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเป็นข้อมูลในการหาทางช่วยเหลือต่อไป

2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

วันทนีย์ ปกรณ์ดม และ เพ็ญณี ดิสกะประกาย (2520) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาและอุปสรรค ในการสอนภาษาอังกฤษของครูผู้สอนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ด้านหลักสูตรและการสอน ครูบางคนไม่เคยทราบว่าจุดมุ่งหมายของการสอนภาษาอังกฤษมีอะไรบ้าง ขาดแคลนอุปกรณ์การสอนที่เหมาะสม ด้านตัวครูผู้สอน ครูไม่ได้เรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษ ครูส่วนใหญ่มีความคิดว่าตนเองมีความรู้ปานกลาง ครึ่งหนึ่งของครูไม่เคยได้รับการอบรมหรือสัมมนาทางด้านภาษาอังกฤษเลย ด้านการประเมินผล ครูไม่มั่นใจว่าแบบทดสอบที่สร้างขึ้นจะดีพอสำหรับใช้ประเมินผลผู้เรียน ด้านผู้บริหาร ผู้บริหารส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการสอนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง

วทนายิ์ สุขพอดดี (2524) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาและอุปสรรคของการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนใหญ่ไม่ใช้วิธีสอนแบบใหม่ ใช้ภาษาไทยในขณะที่สอน ไม่เข้าใจและไม่ค่อยจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีปัญหาเรื่องอุปกรณ์การสอนไม่พอ และปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการสอนคือ จำนวนนักเรียนในชั้นเรียนมีมากเกินไป

พนม อินวกุล (2527) ได้ศึกษาสภาพความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการใช้สื่อการสอนคือขาดงบประมาณและเวลาในการผลิตสื่อการสอน

วัลลภ ภูโชติ (2527) ได้ศึกษาสภาพและความต้องการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรในระดับมัธยมศึกษา พบว่าปัญหาในการใช้สื่อการสอนของครูคือมีเวลาในชั่วโมงที่ใช้สื่อการสอนน้อยและไม่มีเวลาพอที่จะประเมินผลการใช้สื่อการสอน

ประสงค์ พิมล (2529) ได้ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการผลิตการใช้สื่อการสอน และหาข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหาการผลิตการใช้สื่อการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอน เนื่องจากครูไม่มีเวลาในการผลิต ขาดความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการผลิตสื่อการสอน งบประมาณมีไม่เพียงพอ ตลอดจนขาดบุคลากรในการให้คำแนะนำช่วยเหลือ ในด้านปัญหาการใช้สื่อการสอนครูส่วนมากไม่มีเวลาในการเตรียมสื่อการสอน จำนวนนักเรียนในชั้นมีมาก สื่อการสอนมีน้อยและไม่ตรงตามจุดมุ่งหมาย

การวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ(2530) ได้สรุปผลการติดตาม การประเมินผลและการวิจัยหลักสูตรประถมศึกษา ในส่วนของวิชาภาษาอังกฤษพบว่า โรงเรียนประถมศึกษาส่วนมากไม่สามารถบรรจุครูซึ่งจบวิชาเอกหรือวิชาโททางภาษาอังกฤษได้ ด้านเนื้อหายากเกินวัยเด็กและมากเกินไป ครูสอนไม่ทัน ด้านการเรียนการสอน ครูไม่พร้อม ครูไม่สนใจตามชั้นสอน ครูขาดความรู้ในการสอนวิชานี้ ด้านการเตรียมการสอน ครูเตรียมการสอนไม่ทัน เพราะมีงานกิจกรรมอื่นแทรกซ้อนเข้ามาและครูไม่ได้สอนวิชาเดียว ด้านสื่อการเรียนการสอน ยังขาดสื่อการเรียนการสอนแบบฝึกอ่านฝึกเขียนมีน้อย ด้านการจัดผลประเมินผล ปัญหาที่พบคือ ยังไม่มีข้อทดสอบที่มีลักษณะที่แน่นอน เช่น ข้อทดสอบวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ ครูจะต้องออกข้อสอบเองเป็นการเพิ่มงานให้ครู

ปราโมทย์ ศรีสมบัติ (2530) ได้ทำการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล ผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียน ด้านการวัดและประเมินผลมีการปฏิบัติระดับมาก และได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับเครื่องมือวัดผลขาดคุณภาพและครูผู้สอนมีโอกาสศึกษาอบรมเรื่องงานวัดผลประเมินผลน้อย ควรจะได้จัดให้มีการฝึกอบรมให้ครูเข้าใจในการสร้างเครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพรวมทั้งควรให้เป็นหน้าที่ของครูผู้สอนในการวัดผลประเมินผล

ชวน ไพร่งจิตร์ (2532) ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาอังกฤษของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี พบว่า ปัญหาด้านหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรที่พบมากที่สุดคือ เวลาที่ใช้ในการสอนมีน้อย และหลักสูตรภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาไม่สัมพันธ์กัน

ศิกานต์ เพียรบุญญกรณ์ (2534) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับการสอนกลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษในด้าน การเตรียมการสอน ด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ ด้านสื่อการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ครูผู้สอนมีปัญหาโดยส่วนรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

สุริรัตน์ เจียมเมฆา (2535) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัญหาการใช้สื่อการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดพิษณุโลกและสุโขทัย พบว่า ปัญหาในด้านผลผลิตคือ ไม่มีเวลาผลิตสื่อการสอน และครูส่วนใหญ่มีความรู้และประสบการณ์ด้านสื่อการสอนน้อยขาดงบประมาณในการจัดหาหรือจัดซื้อสื่อการสอนประกอบการสอนของครู

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2536) ได้รายงานผลการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โรงเรียนมีปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้คือ จำนวนครูไม่เพียงพอ โดยเฉพาะในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ครูย้ายเข้า-ออก เพื่อช่วยราชการไม่ตรงตามที่โรงเรียนต้องการ ครูขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานเนื่องจากความขาดแคลนในด้านต่างๆ อาคารสถานที่มีจำกัด ไม่เพียงพอ โต๊ะ เก้าอี้มีไม่เพียงพอ หนังสือเรียนได้รับล่าช้า ไม่ทันเปิดภาคเรียน นักเรียนมีรายได้น้อย ฐานะยากจน ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วัฒนาวรรณ จันทระกุล (2536) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอน ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัญหาการผลิตและการใช้สื่อการสอนคือ โรงเรียนต่าง ๆ มีสื่อการสอนจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอ กับความต้องการสื่อที่ครูผลิตขึ้นส่วนใหญ่ไม่ได้ผ่านการทดลองใช้จึงทำให้ขาดประสิทธิภาพ ปัญหาด้านการผลิตคือ ครูผู้สอนขาดความรู้และขาดบุคลากรที่มีความรู้ที่จะมาช่วยแนะแนวในการผลิต ในด้านอาคารสถานที่ ห้องเรียนบางห้องไม่เหมาะกับการใช้สื่อการเรียนการสอนบางชนิด ประกอบกับมีนักเรียนมากเกินไป ในด้านการบริการสื่อการสอนของโรงเรียน ไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง การขอใช้สื่อยุ่งยากซับซ้อน ปัญหาการใช้สื่อการสอนคือ ครูยังขาดความรู้และ

ประสบการณ์ในการใช้สื่อ และเกรงว่าถ้าใช้สื่อแล้วจะสอนได้เนื้อหาน้อย ทำให้สอนไม่ทันตามหลักสูตร

เพ็ญศิริ ศรีวังสุ (2536) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการในการสอนซ่อมเสริมวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น : จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2535 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาในการสอนซ่อมเสริมวิชาภาษาอังกฤษ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเห็นว่ากิจกรรมที่เป็นปัญหาระดับมากคือ ครูผู้สอนซ่อมเสริมไม่ได้ทำแผนการสอนซ่อมเสริม สื่อการสอนที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการสอนซ่อมเสริมมีไม่เพียงพอ นักเรียนไม่มีความกระตือรือร้นในการเรียนซ่อมเสริม นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของการสอนซ่อมเสริม ครูผู้สอนซ่อมเสริมไม่ได้แยกนักเรียนออกเป็นกลุ่มตามจุดประสงค์ที่นักเรียนไม่ผ่าน ไม่มีการประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการสอนซ่อมเสริม

สุทธิรัตน์ รุจิเกียรติกำจร และ อรพิน พจนานนท์ (2537) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรณีศึกษาในขอนแก่น และกาฬสินธุ์ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาในด้านตัวครูผู้สอน ครูผู้สอนส่วนมากไม่มีคุณวุฒิและคุณสมบัติพอที่จะสอนภาษาอังกฤษได้ดี มีครูเพียง 14.7 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น ที่จบปริญญาตรีวิชาเอกภาษาอังกฤษ นอกจากนั้น จบสาขาวิชาอื่นที่ต้องสอนภาษาอังกฤษโดยความจำเป็นบังคับ และที่สำคัญยิ่งก็คือ ครูเกินกว่า 90 เปอร์เซ็นต์ ไม่มีโอกาสได้รับการอบรมด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเลยแม้แต่ครั้งเดียว

เนื่องจากการขาดคุณสมบัติดังกล่าวของครูผู้สอน การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นเรียน จึงเป็นการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ภาษาไทย โดยมีอัตราส่วนในการใช้ภาษาอังกฤษเพียง 1 ส่วน แต่ใช้ภาษาไทย 4 ส่วน

2. ปัญหาด้านสื่อการสอน ครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่ใช้สื่อการสอน เนื่องจากไม่เห็นความสำคัญของการใช้สื่อการสอน และความสะดวกสบายจากการสอนโดยไม่ต้องใช้สื่อ

3. ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน ครูใช้กิจกรรมประกอบการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียนน้อยมากคือ ประมาณ 1 ใน 3 ของผู้ตอบแบบสอบถามใช้กิจกรรมอาทิตย์ละ 1 ครั้ง และจำนวนเกินกว่า 1 ใน 3 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้กิจกรรมเพียงเดือนละ 1 ครั้ง เท่านั้น

บุญล้อม ปานลักษณ์ (2538) ได้ศึกษาการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในกลุ่มประสบการณ์พิเศษ หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ใน

โรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร ลังกัตสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ และเอกสารประกอบหลักสูตร ตลอดจนมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ
2. ไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย
3. ขาดเอกสารประกอบการจัดทำแผนการสอน
4. ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการสอน
5. ครูส่วนใหญ่มีวุฒิไม่ตรงกับวิชาที่สอน
6. สื่อไม่เพียงพอและขาดงบประมาณในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์สำหรับการผลิตสื่อ และขาดสื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
7. ขาดห้องเรียนที่ใช้เรียนภาษาโดยเฉพาะ
8. ครูมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลไม่เพียงพอ และขาดเอกสารแนะนำในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ
9. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการนิเทศและติดตามผล ครูไม่มีส่วนร่วมในการเตรียมการนิเทศและติดตามผล ครูไม่ได้รับการนิเทศและติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ในการติดตามประเมินผล และไม่มีการนำผลการติดตามประเมินผลมาปรับปรุงการจัดหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ

สรุปปัญหาการสอนภาษาอังกฤษได้ว่า โรงเรียนประถมศึกษาขาดครูภาษาอังกฤษที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษโดยตรง อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากความไม่พร้อมของโรงเรียนในเรื่องดังกล่าวครูต้องสอนหลายวิชาและมีการะงานอื่นมาก เนื้อหาภาษาอังกฤษมีมาก ครูไม่มีความรู้ในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ ครูขาดความรู้และประสบการณ์ในการออกแบบทดสอบในการวัดผล และครูไม่มีเวลาในการเตรียมการสอน และเมื่อมีนโยบายจากกระทรวงศึกษาธิการ ให้โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด เปิดสอนวิชาภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ควรจะมีการศึกษาปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาคต่อไป

2.4.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

ธีระพงษ์ แก่นอินทร์ (2525) ได้ทำการวิจัยปัญหาและความต้องการของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในจังหวัดตรัง พบว่า ครูต้องการเข้ารับการอบรมทั้งด้านเนื้อหาและวิธีสอนภาษาอังกฤษ และต้องการให้มีการนิเทศการสอนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนด้วย

สุสิทธิ์ เจียมเผ่า (2527) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัญหาการใช้สื่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดพิษณุโลกและสุโขทัย ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความต้องการสื่อการสอนที่จำเป็นต่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งได้แก่เครื่องบันทึกเสียงและเทป การเล่นเกมฝึกภาษา กระดานคำวลี กระเป๋านั่ง ภาพการ์ตูน รูปภาพต่างๆ และห้องปฏิบัติการทางภาษา

เย็น ศรีวรรณ (2528) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการของครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษ ในเขตการศึกษาที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ครูภาษาอังกฤษมีความต้องการ การพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษในระดับมากทุกเรื่อง ทั้งด้านหลักสูตร ทักษะ และเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ การดำเนินการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การผลิตและการใช้สื่อการสอน การวัดและประเมินผล

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2530) จากรายงานการสัมมนาระดับชาติ เรื่องหลักสูตรประถมศึกษา ที่ประชุมได้อภิปรายถึงความต้องการในการแก้ปัญหาขาดความพร้อม และไม่มีควมถนัดในการสอนภาษาอังกฤษไว้ว่า ดำเนินการอบรมครูผู้สอนภาษาอังกฤษในลักษณะเชิงปฏิบัติการหรืออบรมเข้ม เพื่อเป็นการตอบสนองครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีปัญหาในเรื่องภาษาและการวัดผลประเมินผล ทั้งนี้อาจขอความร่วมมือจากวิทยาลัยครูในส่วนภูมิภาคที่มีความเชี่ยวชาญในการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา

บำเพ็ญ โมตรีโสภณ (2530) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพความต้องการและปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตำบล ผลการวิจัยพบว่า ครูในหมวดภาษาอังกฤษผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง มีความต้องการการรับบาทลมนูติ ภาพวาด ภาพเขียน การ์ตูนและเครื่องบันทึกเสียง

วัฒนาวรรณ จันทระกุล (2536) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอน ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดขอนแก่น พบว่า ในด้านความต้องการพบว่าครูมีความต้องการมากที่สุดทุกด้าน เช่น ความต้องการด้านการผลิต คือ งบประมาณ อุปกรณ์ บุคลากร

เพ็ญศิริ ศรีวังสุ (2536) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการในการสอนซ่อมเสริมวิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2535 ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการในการสอนซ่อมเสริมวิชาภาษาอังกฤษ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ และนักเรียนมีความต้องการให้โรงเรียนดำเนินการในระดับมาก

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการสอนวิชาภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนวิชาระเบียบวิธีวิจัยสำหรับนักการศึกษา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2539 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ครูผู้สอนต้องการให้ครูที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษโดยตรงเป็นผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้านสื่อการเรียนการสอนครูผู้สอนต้องการสื่อการสอนประเภทเทปเสียงมากที่สุด เนื่องจากครูหลายท่านยังออกเสียงภาษาอังกฤษได้ไม่ถูกต้องเท่าใดนัก และยังขาดประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนมีความต้องการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นอย่างมากเนื่องจากเป็นเรื่องใหม่และน่าสนใจ จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าครูผู้สอนมีความต้องการความช่วยเหลือในด้านสื่อการสอน ต้องการได้รับการอบรมเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษ การวัดและประเมินผล ต้องการเอกสารที่จะใช้ในการสอนและเตรียมการสอน

2.4.4 เอกสารและงานวิจัยในต่างประเทศ

ยูน (Yoon,1977) ได้ศึกษาความต้องการเกี่ยวกับสื่อการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา Seoul พบว่า ครูส่วนใหญ่ ต้องการศึกษเกี่ยวกับสื่อการศึกษาในด้านต่างๆ คือ ต้องการได้รับความรู้ในการผลิตและการใช้แผ่นโปร่งใส สไลด์และภาพถ่าย ต้องการให้มีการจัดประชุมอบรมสัมมนาด้านสื่อการศึกษา ต้องการใช้สื่อการสอนทั้งประเภทวัสดุอุปกรณ์รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกในการผลิตสื่อการสอน ต้องการได้รับคำปรึกษาเกี่ยวกับสื่อการสอนจากผู้เชี่ยวชาญ และเสนอแนะว่า การจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับสื่อการสอนนั้น ควรจัดตามความต้องการของครู

ฮอสเซินี (Hosseiny,1986) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การรับรู้ของครูภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 ต่อความต้องการในการจัดอบรม ก่อนและระหว่างที่ทำการสอน" ผลการวิจัยพบว่า โดยทั่วไปครูส่วนใหญ่ต้องการมีความรู้ความสามารถในเรื่องที่เกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษได้แก่ การเขียนแผนการสอน การปรับและใช้วัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอน การใช้เทคนิคการสอนแบบต่างๆ เป็นต้น

อีเวนเซน (Evensen, 1987) ได้สำรวจความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน พบว่า ครูประสบปัญหาในด้านการวัดและประเมินผล

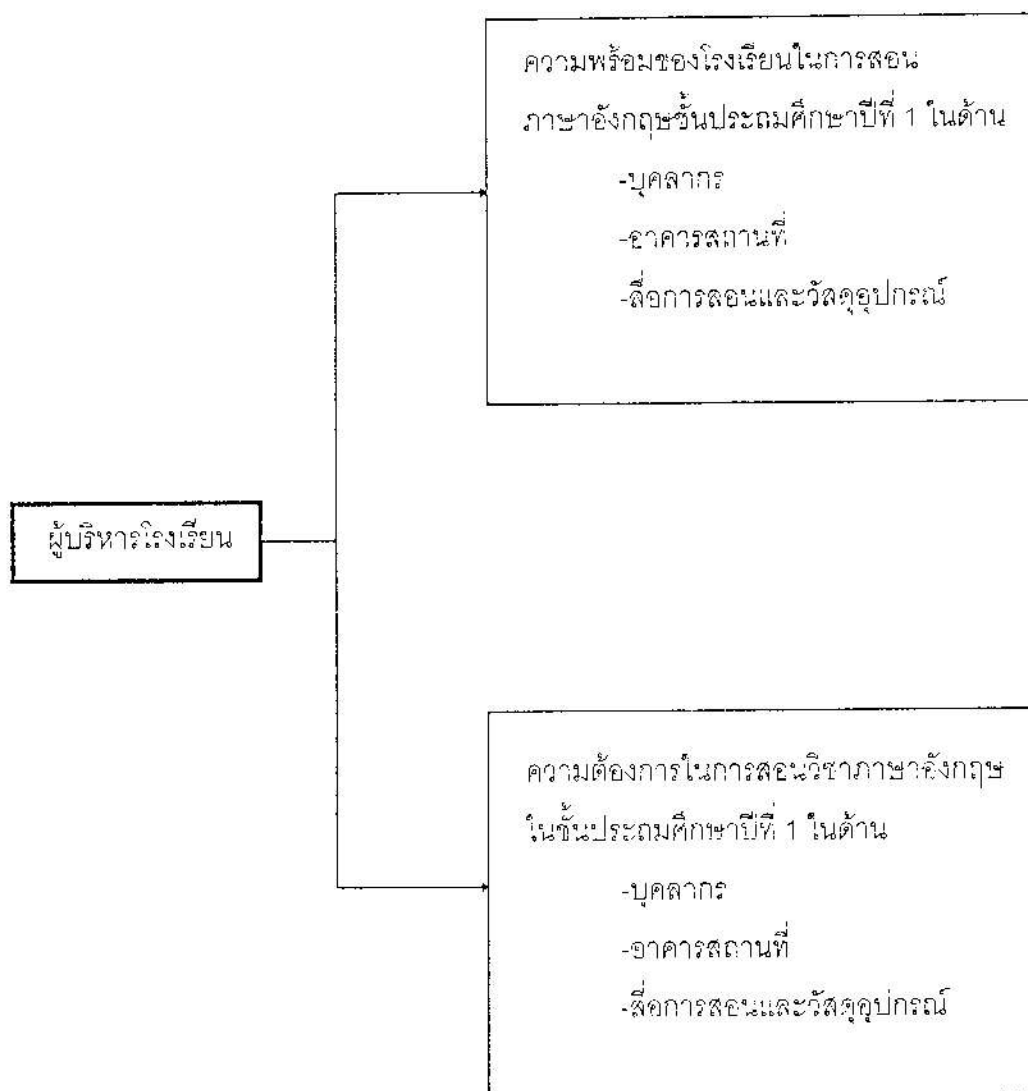
อายมัต (Aymat, 1988) ได้ทำการศึกษาการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน ของรัฐเปอโตริโก พบว่า นักเรียนรู้สึกว้าดทักชะหลังจากที่ได้เรียนมาเป็นเวลา 12 ปี นอกจากนี้ นักเรียน ยังตำหนิการเรียนการสอนที่ครูไม่เตรียมการสอนให้ดี ประกอบกับความบกพร่องด้านตำราเรียน และขาดอุปกรณ์การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ชา (Cha, 1990) ได้ทำการวิเคราะห์หีบหยื่น การใช้กิจกรรมการเรียนภาษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเกาหลีใต้และรวมถึงการเลือกหนังสือเรียนสำหรับชั้นเริ่มเรียนด้วย พบว่าหนังสือส่วนใหญ่จะประกอบด้วยการพัฒนาเด็กในด้านภาษาศาสตร์ และไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกแบบอิสระ หนังสือส่วนใหญ่จะเน้นทักษะการเขียนมากกว่าทักษะอื่นๆ โดยตำราเรียนของเกาหลีใต้ จะเน้นในด้านไวยากรณ์

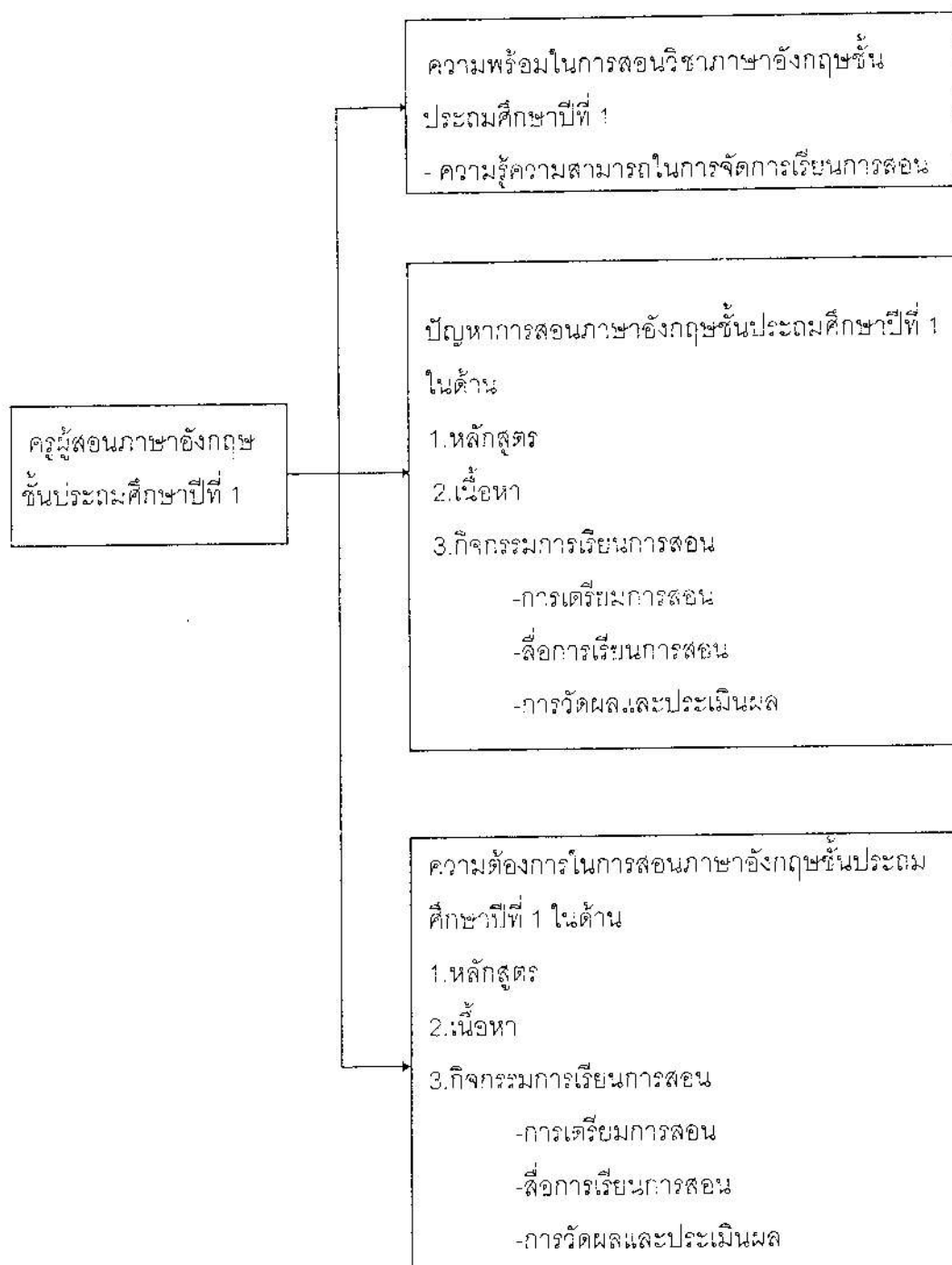
ซอง (Song, 1992) ได้ทำการเปรียบเทียบการยอมรับหนังสือเรียนที่ใช้สอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่ใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศจีน พบว่า ร้อยละ 92 เห็นด้วยว่าตำราเรียนต้องการการปรับปรุงใหม่ให้เหมาะสม และร้อยละ 61 มีความคิดเห็นว่า หนังสือเรียนที่ใช้ยังไม่ได้รับการปรับปรุงอย่างเพียงพอ และมีความเห็นว่าควรจะมีผลิตหนังสือที่ประกอบด้วยทักษะที่เน้นการสื่อสาร มาแทนหนังสือเก่าที่ใช้อยู่

2.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังที่แสดงในแผนภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดตัวแปรที่ทำการศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดตัวแปรที่ทำการศึกษา (ต่อ)